

Bon dia tothom amb un record sentit, com cada divendres, a les amigues i amics que ens han deixat: la Teresa, el Lluís, el Pepe, l'Emilio i el Carles, en aquests 1.294 dies, de 3 anys i 7 mesos de persistència i perseverança generosa

El nostre cap de colla em demana parlar, avui, del Pressupost de la Generalitat per aquest any 2023, i que encara estan en discussió en el nostre Parlament autonòmic, que el voldríem d'estat propi, tot i que ja anem amb retard en relació als terminis que haurien de ser normals de ser aprovats abans d'acabar l'any anterior.

Compleixo l'encàrrec, amb angúnia perquè no m'agrada parlar, per tal de donar-vos tota la informació de que dispo, més com a ciutadà preocupat pels afers públics i economista de professió, per tal que cadascú pugui fer el seu posicionament, constatant, una vegada més amb tristesa, que els nostres partits independentistes no es posen d'acord amb la seva aprovació, amb ERC, ara d'acord amb els Comuns i el PSC, i amb Junts i CUP, a la contra, i per raons diferents. Cert, però, que els acords i desacords en uns pressupostos poden ser per a la totalitat o per part del contingut. A la pràctica és el mateix perquè el vot només pot ser a favor o en contra, encara que es discutiran partides concretes que poden canviar en el tràmit parlamentari.

Accepto l'encàrrec per si puc esperonar que vingui més gent a la plaça cada dia o, al menys, els divendres, i sobretot de les 90 persones que són al nostre grup de whatsapp, si és possible, per intentar pujar l'assistència de 29 persones diàries del mes de gener, i recuperar la mitjana de 35 persones diàries de mitjana de tot l'any difícil del 2022, o les 53 persones del també difícil 2021, o les 72 encara més difícil del 2020, amb el somni de l'assistència mitjana de 139!!.

Perquè nosaltres venim a la plaça per fer-nos veure, fer més públics i visibles els nostres lemes pels quals hi hem estat convocats, de l'*amnistia, autodeterminació i independència* i, per tant, com més gent siguem, molt millor. Si la gent i els polítics no ens veuen, no existim, per molt bons sentiments independentistes que tinguem. Això és la mobilització al carrer. Tot el que s'aparti d'aquests lemes o aquests objectius ens pot desunir i baixar l'assistència. Disculpeu aquest recordatori que tothom és conscient.

Barrejar els objectius de la plaça, com a col·lectiu, amb els posicionaments dels partits polítics en qüestions que no siguin estrictament relacionades amb els nostres objectius, ens portarà a desunions i posicions que no ens pertoquen. Ep, que no ens pertoquen a la plaça. Admeto que posar les línies de separació és molt difícil, però ja m'enteneu. Cada qüestió té el seu fòrum i la seva mobilització, i aquí venim pel que venim. I cadascun de nosaltres té la seva opinió sobre qualsevol assumpte i cal que el podem exposar lliurement, a la plaça o al WA; però sempre amb respecte de les formes a qui no pensi com nosaltres.

Davant dels pressupostos, crec que com independentistes ens hem de preguntar:

- aquests pressupostos i totes les accions que inclou, ens allunyen o ens acosten al nostre somni d'independència
- i sobretot, les picabaralles que acompanyen la seva discussió, entrades no en el conjunt sinó en accions concretes, ens acosten o ens allunyen del nostre somni.

Avenço la meua opinió. Les picabaralles i els posicionaments dels partits del 52% d'independentisme de cara a l'aprovació, ens allunyen, sobretot perquè veiem que no hi ha un govern independentista del 52%, sigui per culpa de qui sigui, perquè en una baralla i en un divorci les culpes sempre van repartides

Les accions concretes que afecten a la nostra qualitat de vida són neutres?. La majoria crec que sí, però n'hi pot haver algunes. Per exemple: el pressupost inicial abans de negociar incloïa l'ampliació de delegacions exteriors de la Generalitat, i el PSC va voler canviar la despesa, i mantenir les que tenim. Però per la majoria depenen de l'opinió de cadascun, i sobretot de la opinió dels partits, que voldríem units.

Tot i així, hi ha una pregunta més general: mantenir un govern autonòmic ens allunya o ens acosta a la independència?. La meua resposta: crec que si hi ha unitat, ens hi acosta, perquè permet *planta cara*, millor.

Què és el pressupost anual d'un govern, ja sigui del país, ja sigui d'un Ajuntament, ja sigui de l'Estat? És el document d'aprovació anual més important de cadascun, perquè compromet (compromet!) cada € a una finalitat concreta, i de la qual no se'n pot apartar durant l'any, llevat de procediment especial. I per això un pressupost és un PROGRAMA detallat de totes-totes les actuacions de l'any que impliquin una despesa de diners o una feina de polítics o de funcionaris. Ep són accions que impliquin una despesa, petita o gran. Però aquest any es discuteix també algunes decisions que no tenen *partida* en llenguatge pressupostari.

Però ull, el pressupost el presenta el partit o partits que tenen la majoria i que governen. I contenen totes les despeses que aquest equip de govern considera que el millor pel país, en l'any de vigència. els partits que estan a l'oposició hi poden estar d'acord o amb desacord. Pel partit o partits que el presenten és el millor pel bé del país o del municipi. Com en qualsevol decisió hi hauran altres partits a favor o en contra. I que funcioni el joc democràtic, amb totes les mobilitzacions que tothom consideri legítima en relació als desacords.

Com hem de llegir un pressupost?: impostos, inversió, augment de personal i de serveis i subvencions

- Primer, entre ingressos i despeses. En els ingressos hi ha els augments dels impostos propis (els mínims) i els recursos que venen de l'estat. Aquí cal estudiar si pagarem més impostos; mai menys, perquè els impostos sempre van a l'alça. Una part dels ingressos són fons europeus que serviran per endegar projectes d'inversió amb noves tecnologies.
- Segon. Una part dels ingressos poden ser els crèdits que serviran per finançar obres o inversions, i que en el passat va ser molt important, i ara tenim les font de crèdits molt tancades. Aquest any, la part d'endeutament és molt petit (0,3%), però en un ajuntament ja torna a ser important. Però penseu que hi inversions que no necessiten diners públics. L'Eix Macià i el Parc Catalunya es va pagar amb la venda de terrenys que l'Ajuntament els va fer edificables per plans d'urbanisme.
- Tercer. Una part important de la despesa és per pagament d'interessos i devolució de principals de crèdits que s'han obtingut en anys anteriors per pagar obres d'infraestructura o equipaments. Un crèdit representa la possibilitat de fer una obra i que la pagui la ciutadania d'anys futur, o les generacions següents, com també es diu. És una proporció que és més del 10% dels ingressos perquè la GenCat es va tenir d'endeutar molt per substituir l'espoli fiscal, dels 16.000 abans, i ara 20.000 M€ cada any, com a diferència entre el que paguem i el que hi gasten les administracions a Catalunya.
- Quart. De la despesa cal distingir entre la inversió de *fer obres, subvencionar la nova activitat o la investigació* i la despesa corrent de *fer funcionar els serveis*. Aquí hi ha la construcció d'infraestructures o equipament i les ajudes a les empreses. La inversió pot arribar a ser d'un 20% del total, encara que des de la crisi del 2007, ha baixat.
- Cinquè. De la despesa corrent, cal distingir entre la despesa dels sous del funcionaris o treballadors de l'administració, la compra de bens i serveis a empreses pel funcionament dels serveis públics i les subvencions a entitats, i molt important, el pagament de les escoles concertades. La part de despesa de personal és molt condicionada cada any, però no així l'altre part de la despesa
- Sisè. La diferència entre tots els ingressos i tota la despesa de funcionament se'n diu *estalvi* i serveis per pagar les inversions, junt amb els crèdits que es puguin contractar.

Una gran part de la despesa està condicionada, com es la del personal. Però també pot augmentar la despesa i fer noves contractacions per tal de millorar la prestació dels serveis públics com la sanitat o l'ensenyament.

Per que és important el pressupost de la nostra Generalitat autonòmica?. Primer de tot per la seva quantia, i per la quantitat de qüestions que afecten al nostre benestar i qualitat de vida.

A una multitud (centenars!) propostes de despesa de 41.025 M€, i que afecta a una nòmina de 228.000 llocs de treball, és lògic que tinguin divergències. 41.025 M€ és el 66% del pressupost màxim que podria tenir una Catalunya independent, amb l'afegit dels 20.000 M de l'espoli fiscal. 228.000 llocs de treball és el 6,5% dels 3,5 milions de llocs de treball que tenim a Catalunya. La proporció d'acords amb la proposta del govern minoritari d'ERC és variable segons els partits i els desacords que poden fer canviar el vot dels deferents partits es produeix en una llista limitada de qüestions, totes d'importants, certament.

Començo amb un posicionament. Amb una quantia de recursos d'aquesta entitat que són els nostres impostos, *és millor aquest pressupost que un pressupost prorrogat amb uns 3.850+- M€ menys*. I la inversió per efecte dels fons europeus creix un 20%, diu la consellera.

Què inclou aquest pressupost. Faig servir un article de l'ARA, que és on he trobat l'explicació més detallada. https://www.ara.cat/economia/comptes-publics/millora-l-economia-porta-pressupostos-despesa-record_1_4615665.html

41.025 milions és la despesa pressupostària total de la Generalitat per a aquest 2023.

1.284 milions més que en l'exercici anterior aniran a parar al Departament de Salut.

680 milions seran per a l'execució del Pacte Nacional per a la Indústria

700 milions es destinaran a millorar les polítiques de gestió per l'aprofitament de l'aigua.

1.185 milions són els fons europeus Next Generation consignats per al 2023.

6.800 nous docents previstos per a aquest any, i 4.300 nous llocs de feina en l'àmbit de la salut.

SENSE PARTIDA L'acord amb el PSC no fixa cap partida pel quart cinturó, el Hard Rock ni l'aeroport, tan sols el compromís d'impulsar-los

LLARS D'INFANTS Hi haurà 52,3 milions per al finançament de les llars d'infants per garantir la gratuïtat de l'I2 a tots els centres de Catalunya

56 milions per 2.000 noves places residencials i de centre de dia.

125 milions per al pla d'inversions universitàries en el quadrienni 2023-2027.

180 milions per impulsar fonts d'energia renovable per a l'autoconsum.

I a Sabadell ens toca alguna cosa? <https://www.isabadell.cat/politica/lampliacio-del-tauli-concentrara-el-75-de-la-inversio-de-la-generalitat-a-sabadell/>. Diu l'Sabadell:

El pacte de pressupostos a tres bandes (ERC, PSC, Comuns) per aquest 2023 a la Generalitat deixarà una inversió d'uns 50 milions d'euros a Sabadell, segons diverses fonts. La major part del pastís se l'endurà l'ampliació de l'hospital Parc Taulí. També hi ha reserves educatives.

I per reflectir les crítiques i el posicionament del govern, faig servir les contestes de la consellera Mas, a una entrevista a El Periódico, *amb ganes de burxar*.

https://www.coleconomistes.cat/ASP/RESUMSPREMSA/El_Periodico_de_Catalunya06022023_3.pdf

Consellera d'Economia, Natàlia Mas (Sant Martí de Tous, 1979)- 44 anys i 5 anys treballant al Banc Central Europeu. Va substituir al conseller Giró, economista -cap de CaixaBanc. Tenim gent preparada que creuen en la independència

2 TITULARS

«Es pot guanyar capacitat sense ampliar l'aeroport»

«Els del 2023 són els pressupostos amb més suport parlamentari en 22 anys»

— *El president Pere Aragonès va ser investit amb els vots de Junts i la CUP i pacta els pressupostos amb PSC i Comuns. ¿Aquesta és l'etapa del postprocés?*

— *Hem de separar el que és un suport a la investidura del que és per tirar endavant uns pressupostos.*

— *Però sí que es dissolen els blocs fonamentats durant el procés. ¿Compleix amb la tesi del president Pedro Sánchez que s'ha neutralitzat el conflicte polític?*

— En cap cas. ERC no governa amb el PSC ni a l'Estat ni a Catalunya. Junts governa amb el PSC a la Diputació de Barcelona i no significa que els grups que volem una Catalunya independent dins d'Europa no ens hàgim de posar d'acord en el futur.

— *¿Com pot augmentar el 7,6% del pressupost en una economia que es desaccelerará fins a créixer l'1,7% després del 5,5% el 2022?*

— Per a aquest any, bona part de la previsió d'ingressos prové del model de finançament, que creix entorn del 20%. Treballem amb la confirmació de la previsió d'ingressos derivats del model de finançament i de la liquidació del 2021 i la podem traduir en augments de despesa i inversió. I en la recaptació de tributs propis i cedits, amb menys pes, l'estimació és del 6% respecte al pressupost inicial. Aquestes previsions d'ingressos estan auditades per l'Airef i la UE. Ni podem subestimar ni sobreestimar els ingressos.

— *Malgrat els missatges, el pes de la despesa social en el conjunt es redueix del 74,6% el 2022 al 73,2% el 2023. ¿No suposa això menys dotació?*

— La despesa social augmenta en realitat en 1.500 milions. Baixa en termes relatius lleugerament perquè és un pressupost que dona resposta a les necessitats immediates de la pressió sobre el cost de la vida i continua reforçant els sectors públics; però al mateix temps, que sigui tan expansiu ens ha de permetre empènyer les transformacions econòmiques necessàries, resiliència, competitivitat i capacitat industrial i tecnològica, després d'anys sanejant les finances públiques després de les retallades. És el moment de la inversió.

— *Però hi ha molta crítica respecte, per exemple, a les dotacions per a polítiques de vivenda.*

— De fet, en pressupost propi creixen un 11%. El còmput global incloent fons Next Generation cau, però en realitat no és així. El 80% d'aquests recursos europeus són per a inversió amb un període d'execució que arriba al 2026. L'any passat ja es van assignar unes quantitats que hem d'anar executant i, per tant, ja no es van incloure en els comptes d'aquell any. Només es pressuposten un cop. En definitiva, hi ha recursos per a vivenda que s'afegiran a la dotació del Govern i, per tant, les polítiques de vivenda d'aquest any seran superiors a les de l'any passat perquè les estarem executant.

— *Hi ha autonomies que han ajustat la tarifa autonòmica de l'IRPF a la inflació (deflactació). ¿Per què no s'ha fet?*

— En qualsevol de les opcions l'efecte individual és molt inferior, d'uns 20, 30, 40 euros anuals sobre el 50% de població en els trams de renda mitjans i baixos. En els superiors, l'efecte seria una mica més gran, cosa que indica que és una mesura regressiva que beneficia els que més tenen. Però, sobretot, l'impacte global per a la capacitat financera de la Generalitat és molt important. Amb un impacte anual individual de 20 euros no se solucionen les pressions al cost de la vida. De fet, tots els organismes internacionals recomanen actuar per la via de la despesa i la inversió. Les polítiques fiscals generalitzades que redueixen molt els ingressos amb un impacte individual molt baix són polítiques per donar titulars però no són polítiques amb impacte real.

— *¿El suport de les patronals i els sindicats és un tret d'aquests comptes?*

— Hem parlat molt amb els agents econòmics i socials, amb el tercer sector, amb el món de la cultura, el sector agrari... Hem activat una nova dinàmica de fer pressupostos. Comptem amb un ampli consens. De fet, seran els pressupostos amb més suport en termes d'escons al Parlament des de fa 22 anys.

— *¿Quin va ser el dèficit del 2022?*

— Segurament vam tancar per sobre de la taxa de referència del 0,6% del PIB. Ara partim del 0,3%. Però si no hi ha regles fiscals estrictes és perquè a escala europea es fa una lectura que estem en un moment de canvis en què la resposta no s'ha de basar en l'austeritat.

— *En el projecte pressupostari no hi apareixen els grans projectes. ¿S'incorporarà alguna part via esmenes?*

— Això és així per la naturalesa de cada projecte. Dos d'aquests [l'aeroport i la B-40] són infraestructures de titularitat de l'Estat. El que hem intentat, sobretot amb l'aeroport, és que els projectes no vinguin definits a 600 quilòmetres de distància, sinó que puguem definir un projecte adequat al medi ambient i amb consens territorial. El Govern no ha de comprometre cap recurs per iniciar aquest conveni per redactar el projecte. El que plantegem és que el Govern ha d'entrar en la governança d'aquest ens, assegurar una bona connexió entre els principals aeroports de Catalunya, anar més enllà d'una proposta que va entrar i va sortir d'Aena i activar una comissió d'experts que avalui les diferents possibilitats tècniques.

— *¿Com es guanya capacitat sense ampliar l'aeroport?*

— El que diu el text és que s'activa aquesta comissió d'experts sense apriorismes. No definim quin ha de ser el resultat final. Partim de visions diferents, la nostra és que es poden millorar les connexions intercontinentals amb màxim respecte per l'entorn, perquè no oblidem que en aquest context de canvi climàtic tenim el repte de l'escalfament global i de pèrdua de biodiversitat, que no és menor. És un dels aeroports més grans del món i potser és qüestió de fer una adequació de rutes, menys d'europes i més d'intercontinentals. La part tècnica l'han de dir els experts, no tenim per què quedar-nos només amb la posició d'Aena.

— *Però, ¿amb les dues pistes actuals és possible?*

— Depèn de què definim per capacitat intercontinental, amb la modificació d'algunes rutes europees sí que es pot guanyar amb la mateixa infraestructura.

— *¿Continua vigent la llicència del Hard Rock?*

— El projecte del Hard Rock és de fa temps, es va plantejar inicialment amb 12 grans casinos i es va acotar a només un. Hi va haver una llei, un pla de desenvolupament urbanístic, unes llicències atorgades i segueix un tràmit administratiu que ni es pot accelerar ni bloquejar. L'acord aconseguit amb el PSC en termes administratius és irrellevant perquè ha de seguir un procés administratiu. Aquí es pretenia mostrar una voluntat política que aquest projecte tirés endavant.

— *En els comptes del 2023 no hi apareix cap partida reservada a la compra de terrenys i en els pressupostos anteriors era de 120 milions. ¿Per què?*

— En el moment en què el promotor vulgui tirar endavant aquest projecte s'activaran els mecanismes per fer possible l'encaix de totes les peces, però en el dia d'avui no era necessari incorporar cap partida perquè segueixi el seu curs.

— *¿El promotor s'ha retirat?*

— A nosaltres no ens ha arribat. És veritat que algun municipi ho va dir, però aquesta informació no està contrastada.

— *¿És el moment de convocar la comissió bilateral per abordar el traspàs de Rodalies?*

— L'acord estableix un marc per abordar les dues qüestions: traspàs d'infraestructures i traspàs de recursos. Hi ha un pla de Rodalies 2020-2030 en què fins ara la Generalitat no estava implicada i l'acord de pressupostos diu que la Generalitat ha de poder dir-hi la seva. No puc concretar el calendari perquè desconec en quins termes es planteja. FINAL

Fins aquí, doncs, la defensa del pressupost feta pel govern de Catalunya, avui en minoria, que considera que són les millor propostes de caràcter social i econòmic per a Catalunya, per l'any 2023. Entre les crítiques no puc deixar d'esmentar, la que ha vingut de la comarca de <https://www.vilaweb.cat/noticies/pluja-milions-pressupost-pirineu/> l'Alta Ribagorça que té la inversió per habitant més alta, i que es dedica a preparar la candidatura dels Jocs Olímpics d'Hivern del 2034, i no en inversions de promoció industrial. Sempre discutible.

I ara, a partir de tota aquesta informació, que cadascú de nosaltres es faci la opinió i a votar les úniques possibilitats que tenim: Sí-No-Abstenció

Sigui quin sigui el resultat del pressupost aprovats i les picabaralles que hi hagin portat que ens produeixen tristesa, us esperono a no defallir per seguir venint a la plaça per fer més visibles els nostres lemes per l' *amnistia, autodeterminació i independència*, i esperonar a d'altres a venir i sobretot a treballar. Visca la gent de la plaça i Visca la terra lliure. Joaquim Clusa